

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA  
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

**PAŽYMA**

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2009 M. GRUODŽIO 23 D. NUTARIMO NR. 1752 „DĖL ASMENŲ,  
VYKDanČIŲ AR VYKSTANČIŲ VYKDYTI LITUANISTINĮ ŠVIETIMĄ UŽSIENYJE,  
RĖMIMO IR SKATINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO  
PROJEKTO (toliau – Projektas)**

**(TAP-20-50(2); TAIS Nr.: 20-1471)**

2020-02-11 Nr. NV-394

Vilnius

**Projekto rengėjas:** Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

**Projekto tikslas:** skatinti ir remti lituanistinį švietimą Baltarusijoje, Lenkijoje ir Kaliningrado srityje (Rusijoje) bei užtikrinti sklandesnį lituanistinio švietimo vykdytojų užsienio šalyse įdarbinimo procesą.

**Dabartinė situacija.** Baltarusijoje, Lenkijoje ir Kaliningrado srityje lituanistinis švietimas vykdomas šešiose lietuviškose bendrojo ugdymo įstaigose ir daugiau nei dvidešimtyje neformalaus ugdymo mokyklų. Šiose mokyklose dirba 78 pedagogai, vykdančys lituanistinį švietimą. Visgi susiduriama su iššūkiu, kad pedagogai nenori vykdyti į šias šalis vykdyti lituanistinio švietimo: skelbiami konkursai neįvyksta arba juos laimėję pedagogai atsisako vykdyti dirbti (pvz., konkursas Rimdžiūnų (Baltarusija) vidurinės mokyklos istorijos ir geografijos mokytojo darbo vietai užimti per 2018-2019 metus skelbtas 8 kartus, du sykius juos laimėjusios mokytojos atsisakė vykdyti dirbti, kai sužinojo vykdymo sąlygas).

Esant poreikiui pakeisti lituanistinio švietimo vykdytoją (pvz., anksčiau dirbusiam išėjus iš darbo), reikia skelbti naują konkursą atsilaisvinusioms pareigoms užimti. Dalis pedagoginių darbuotojų į pareigas turi būti priimami vadovaujantis valstybės, kurioje vykdomas lituanistinis švietimas, teisės aktais. Būna atvejų, kad konkursą laimėjęs žmogus negali išvykti dirbti, nes toje darbo vietoje jau dirba žmogus, priimtas pagal valstybės, kurioje vyksta lituanistinis švietimas, įstatymus.

Pedagogui išėjus mokymosi atostogų, nutraukus sutartį viduryje mokslo metų ar pan., jį gali pavaduoti kitas toje mokykloje dirbantis mokytojas, tačiau dabartiniame reglamentavime nėra numatyta galimybė tokiu atveju apmokėti už lituanistinio švietimo vykdymą pavaduojančiam mokytojui.

**Projekto esmė, nauda.** Siūloma:

- 1,5 karto padidinti išmoką lituanistiniam švietimui vykdyti Baltarusijoje, Lenkijoje ir Kaliningrado srityje (Rusijoje) dirbantiems pedagogams;
- Neskelbti konkurso lituanistinio švietimo vykdytojui, kuris į pareigas priimamas vadovaujantis valstybės, kurioje vykdomas lituanistinis švietimas, teisės aktais;
- Leisti sudaryti lituanistinio švietimo sutartį su asmeniu, kuris pavaduoja lituanistinio švietimo vykdytoją jam išėjus mokymosi atostogų, tobulinti kvalifikacijos, ir pan. atvejais, kai pavadavimas vyksta ne trumpiau nei vieną mėnesį.

Taip pat atliekami redakcinio pobūdžio keitimai (pvz., susiję su ŠMSM pavadinimo pasikeitimu).

Lėšos projekto įgyvendinimui yra numatytos ŠMSM asignavimuose (skaičiuojant nuo 2020.01.01), papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

*Numatoma nauda:* tikėtina, kad padidinus išmokas bus lengviau rasti žmonių, sutinkančių vykdyti lituanistinį švietimą Lenkijoje, Baltarusijoje ir Kaliningrado srityje. Tai padės užtikrinti sklandesnį užsienio lietuvių (dabartinių mokinių) įsitraukimą į valstybės gyvenimą.

Palengvinus galimybes įdarbinti naujus lituanistinio švietimo vykdytojus ir sudarius sąlygas apmokėti už lituanistinio švietimo vykdytojo pavadavimą bus užtikrintas sklandesnis lituanistinį švietimą vykdančių įstaigų darbas.

**Atitiktis Vyriausybės programai:** tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, tačiau susijęs su 326 punkte įtvirtinta nuostata remti lietuviškas bendruomenes užsienyje, kad būtų puoselėjama ir išsaugoma lietuviška savimonė, kalba ir ryšys su Lietuva.

**Derinimas:** pirminis projektas derintas su Finansų, Socialinės apsaugos ir darbo, Užsienio reikalų, Teisingumo ministerijomis.

**Dalykinio vertinimo išvada.** Projektas svarstytas 2020-02-04 tarpinstituciniame pasitarime. Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas (išskyrus pastabą dėl paramos lėšų išmokėjimo administravimo, kuri buvo suderinta pasitarimo metu) atsižvelgta. Siūlome svarstyti **Vyriausybės posėdžio B dalyje** ir koreguoti Projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės redakcinio pobūdžio pastabas.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nijolė Putrienė